

## **Szkolny program wspierania zdolności i talentów w Szkole Podstawowej nr 5 w Grudziądzu**

Praca w naszej szkole od wielu lat ukierunkowana jest na rozwijanie zdolności i talentów każdego ucznia. Efektem tego są osiągnięcia przez uczniów sukcesy w konkursach przedmiotowych, sportowych i występach artystycznych. Uczniowie wykorzystują zdobytą wiedzę i umiejętności w praktyce, uzyskują tytuły laureatów nie tylko w wojewódzkich konkursach organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

David Lewis stwierdził: **„Dziecko rodzi się wszechstronnie uzdolnione, z pełną możliwością rozwoju we wszystkich kierunkach, potencjalną wybitną inteligencją i zadatkami na rozwijanie wielkiej twórczości oraz dużym talentem społecznym. Trzeba stworzyć mu możliwości ich maksymalnego rozwoju”**.

Kierując się tym stwierdzeniem w naszej szkole dążymy do tego, aby wszystkie dzieci, również te mniej uzdolnione, miały możliwość rozwijania zainteresowań i odkrywania swoich pasji. Stąd proponowane oferty zajęć pozalekcyjnych kierowane są do całej społeczności szkolnej. Nasza szkoła to miejsce, w którym każde dziecko może rozwijać swoją twórczość, aktywność i zainteresowania.

Z drugiej strony przywiązujemy wagę do tego, aby jak najwcześniej zdiagnozować uczniów szczególnie uzdolnionych, co pozwala nam szybko odpowiadać na ich potrzeby edukacyjne, opracowywać programy i plany działań oraz stwarzać im takie warunki, aby wykorzystali maksymalnie swój potencjał i talenty osiągając sukcesy.

Niewątpliwie w pracy z uczniem zdolnym ważne jest, aby nauczyciel miał z nim indywidualny, osobisty kontakt, omawiał każdy nurtujący go problem i kontrolował wyniki jego pracy. Zdajemy sobie sprawę, że rzeczywiste efekty, na polu rozwijania uzdolnień uczniów, pojawiają się z reguły po długotrwałej i świadomej działalności pedagogicznej nauczyciela. Dlatego w ramach realizacji ogólnopolskiego projektu MEN „Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym”, podjęliśmy decyzję opracowania w roku szkolnym 2011/2012 Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów. Jest on kontynuacją opracowanego w latach 2008–2011 Programu Pracy z Uczniem Zdolnym, którego realizacja przyniosła oczekiwane przez nauczycieli efekty. Jego wdrożenie zapewnia nie tylko wsparcie uczniom, chcącym rozwijać swoje zainteresowania, ale także nauczycielom i rodzicom zainteresowanym profesjonalnym rozwijaniem zdolności dzieci.

## ETAPY TWORZENIA I WDRAŻANIA PROGRAMU

**Pierwszym etapem** podjętych działań było wyłonienie koordynatora i Zespołu Wspierania Uzdolnień, w skład którego weszli nauczyciele każdej specjalności. Ułatwiło to przepływ informacji, współpracę między nauczycielami oraz łatwiejsze diagnozowanie uczniów uzdolnionych.

**Drugim etapem** było opracowanie i zaopiniowanie dnia 14 września 2011 roku przez Radę Pedagogiczną Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów. Koncepcję programu skonsultowano z nauczycielami w ramach zespołów przedmiotowo-metodycznych: humanistycznym, matematyczno-przyrodniczym i edukacji wczesnoszkolnej. Program został przedstawiony do realizacji na okres trzech lat i włączony do szkolnego zestawu programów szkolnych.

**Trzecim etapem** było zapoznanie rodziców z założeniami programu podczas pierwszych zebrań oddziałów klasowych, ustalenie form współpracy oraz przedstawienie oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów. Ofertę zajęć zamieszczono na stronie internetowej szkoły [www.sp5grudziadz.pl](http://www.sp5grudziadz.pl) oraz na tablicy informacyjnej dla rodziców i uczniów.

**Czwarty etap** to realizacja założeń programu, która wymagała innego spojrzenia przez nauczycieli na proces dydaktyczny, poszukiwania nowych pomysłów i rozwiązań w pracy z uczniem uzdolnionym. Główne zadania realizowane w roku szkolnym 2011/2012 to:

1. Organizowanie i uczestniczenie w wielu formach wspierania uzdolnień.
2. Monitorowanie swoich działań w zakresie wspierania uzdolnień.
3. Nawiązanie współpracy z rodzicami, szkołami, środowiskiem lokalnym.
4. Efektywna promocja osiągnięć uczniów.
5. Dokumentowanie swoich działań w ramach wspierania uzdolnień.

**Piąty etap** to faza podsumowująca pracę z uczniem uzdolnionym, analiza poczynionych obserwacji i ankiet, przedstawienie wniosków do realizacji w roku szkolnym 2011/2012.

Wypracowane szkolne rozwiązania systemowe programu były dużym wyzwaniem i podstawą działań nauczycieli z pasją, aktywizowały do podejmowania wielu przedsięwzięć oraz dały możliwość spójnego działania nauczycieli pod względem organizacyjnym, merytorycznym i metodycznym.

### **Działania nauczycieli i uczniów wynikające z realizacji programu w roku szkolnym 2011/2012.**

Na podstawie poczynionych obserwacji, rozmów i analizy ankiety przeprowadzonej w naszej szkole ustalono, że nauczyciele uczestniczyli w wielu formach wspierania uzdolnień. Do najczęściej stosowanych aktywizujących metod i form wspierania uzdolnień należały:

**Organizowanie konkursów międzyszkolnych i przygotowywanie do udziału w konkursach, turniejach i zawodach sportowych różnego stopnia i zakresu** – pozwoliło to na wdrożenie uczniów do dokładności i samodzielności, poszerzania wiedzy, efektywnego współdziałania w zespole i skutecznego komunikowania się, konsekwentnego dążenia do celu. W młodszych klasach była to forma zabawy edukacyjnej.

Przykłady działań: zorganizowanie konkursów, np. „Z Ekoludkiem po mieście”, „Historia Wojska Polskiego”, „Rola lasu w przyrodzie”. Udział w konkursach przedmiotowych z matematyki, języka polskiego i przyrody pod patronatem Kuratora Oświaty w Bydgoszczy, konkursach ekologicznych, plastycznych, muzycznych, czytelniczych i zawodach sportowych.

**Prowadzenie kół zainteresowań** – praca z uczniem zdolnym została zindywidualizowana. Uczniowie często pracowali metodą warsztatową. Praca oparta była na działaniu praktycznym, dokonywaniu obserwacji, eksperymentowaniu i uzupełnianiu kart pracy. W toku zajęć stosowano „burzę mózgów”, mapy pojęciowe, gry dydaktyczne. W szkole funkcjonowały koła: języka angielskiego, matematyczne, języka polskiego, krajoznawczo-turystyczne, przyrodnicze, historyczne, muzyczne, plastyczne, czytelnicze. Zajęcia praktyczne niejednokrotnie odbywały się poza szkołą.

Przykłady działań: udział uczniów w warsztatach przyrodniczych w Zespole Szkół Technicznych oraz plastycznych i przyrodniczych w Centrum Edukacji Ekologicznej. Zorganizowanie zajęć: laboratoryjnych w Stacji Uzdatniania Wody w Grudziądzu, czytelniczych w Bibliotece Miejskiej i Garnizonowej, na trasie ścieżki przyrodniczo-leśnej w Białochowie, muzealnych z prezentacjami multimedialnymi. Treningi sportowe często na stadionie „Olimpia”.

**Przygotowywanie do prezentacji, inscenizacji i przedstawień** – uczniowie uzdolnieni włączali się w organizację uroczystości szkolnych, przygotowywali pod kierunkiem nauczycieli przedstawienia i prezentowali określone role na forum oraz swoje umiejętności taneczne, aktorskie, recytatorskie i wokalne.

Przykłady działań: prezentacja w ramach obchodów Dnia Polskiej Niezapominajki inscenizacji „Ziemia wśród planet”, przedstawienie z okazji odzyskania niepodległości przez Polskę, prezentacja jasełek z okazji Świąt Bożego Narodzenia, przedstawienie z okazji Dnia Języków Europejskich, 60-lecia szkoły, Dnia Edukacji Narodowej.

**Organizowanie wycieczek lokalnych, krajowych, zagranicznych oraz rajdów krajoznawczo-turystycznych** – uczniowie rozwijali umiejętności organizacyjne i twórcze myślenie, poznawali regiony Polski, ich historię, kulturę i zabytki. Aktywnie uczestniczyli w wędrownkach pieszych w okolicy Grudziądza, opanowywali umiejętność posługiwania się mapą i orientowania się w terenie. Przykłady działań: udział w wycieczkach do – Biskupina, Warszawy, Mińska Mazowieckiego, Paryża, Torunia i innych. Byliśmy organizatorami rajdów miejskich „Szlakiem Wojska Polskiego” oraz „Wiosna w przyrodzie”. Nasza szkoła zajęła I miejsce i zdobyła Puchar Turystyki Pieszej „Lampion Ekotona 2011”.

Praca metodami aktywizującymi przynosi dzieciom wiele korzyści. Uczy i pozwala się sprawdzać w różnych rolach, daje swobodę wyboru. Korzyści odnosi nie tylko uczeń, ale i nauczyciel. Metody aktywizujące dają uczniom ogromne pole do rozwijania własnej twórczości, a nauczycielom większą skuteczność oddziaływania. Stwarzają sytuacje problemowe, zachęcają uczniów do pomysłowości i samodzielności w rozwiązywaniu ich.

Szeroka i owocna współpraca z ośrodkami kulturalnymi, naukowymi, sportowymi i mediami na rzecz ucznia zdolnego to kolejny atut naszej szkoły. Wiele instytucji pomaga nam wspierać uzdolnione dzieci, rozwijać ich pasję. Współpracujemy z Żandarmerią Wojskową w Grudziądzu, Bydgoszczy i Warszawie. Co roku uczniowie uzdolnieni uczestniczą w Spotkaniach Patronackich Szkół Żandarmerii Wojskowej, gdzie rywalizują w zawodach sportowych, konkursach z innymi szkołami w Polsce i wykazują się swoją wiedzą i umiejętnościami osiągając wysokie lokaty. Nauczyciele przy udziale żandarmów w ciekawy sposób uczą historii ojczystego kraju, odpowiedzialności społecznej realizując w ten sposób treści wychowania patriotycznego. Współpracujemy z PTTK w Grudziądzu w zakresie aktywnego udziału uczniów w wędrownkach pieszych i marszach na orientację. Uczniowie włączają się we wszystkie organizowane rajdy miejskie oraz ich organizację pod kierunkiem nauczycieli. Współpraca z Centrum Edukacji Ekologicznej w Grudziądzu oparta jest na podejmowaniu różnych działań w zakresie ochrony i kształtowania

środowiska. Uczniowie aktywnie uczestniczą w akcjach ekologicznych, warsztatach, konkursach organizowanych przez CEE. Współpraca z Nadleśnictwem Jamy oparta jest na udziale w zajęciach na ścieżce przyrodniczo-leśnej w Białochowie, spotkaniach z leśnikami, co pozwala poznać tajniki lasu. Współpracujemy również z Grudziądzkim Klubem Sportowym „Stal”. Nasi uczniowie z klas sportowych w ramach zajęć pozalekcyjnych uczestniczą w treningach klubu rozwijając swoje umiejętności koszykarskie i siatkarskie. Nauczyciele wychowania fizycznego współpracują z trenerami klubu i wymieniają doświadczenia. Efektem są wysokie lokaty w zawodach sportowych na wszystkich szczeblach. Współpraca z Biblioteką Miejską polega na spotkaniach z ciekawymi ludźmi, udziale uczniów w organizowanych przez bibliotekę wystawach i konkursach. Współpracujemy również systematycznie z grudziądzkimi szkołami w zakresie organizacji konkursów i zawodów sportowych.

Od dawna efektywnie promujemy osiągnięcia naszych uczniów. Na stronie internetowej szkoły [www.sp5grudziadz.pl](http://www.sp5grudziadz.pl) prezentujemy wszystkie ich sukcesy indywidualne i zespołowe. Co roku w szkole odbywają się Szkolne Prezentacje, podczas których uczniowie prezentują swoje umiejętności artystyczne i sportowe. Obserwatorami ich pokazów są zaproszeni goście m.in. rodzice. Najzdolniejsi uczniowie wyróżniani są podczas apeli szkolnych przez Dyrektora Szkoły i radiowęzeł szkolny. Otrzymują, za szczególne zaangażowanie i sukcesy w zdobywaniu wiedzy, dyplomy, podziękowania i nagrody. Tradycją naszej szkoły jest wybór Noblisty Szkoły i Sportowca Roku. Osiągnięcia uczniów promujemy poprzez prasę lokalną i kablową telewizję Grudziądz. O podejmowanych działaniach w ramach realizacji ogólnopolskiego projektu „Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym” MEN poinformowano społeczność lokalną za pośrednictwem TV Grudziądz dnia 6 czerwca 2012 roku. Wszystkie znaczące osiągnięcia uczniów w różnych dziedzinach zostały rozpropagowane również w środowisku lokalnym poprzez zbiorczy biuletyn „Szkoła Podstawowa nr 5 im. płk. Stanisława Sitka w Grudziądzu (1951–2011)” wydany z okazji 60-lecia działalności placówki.

Opracowanie programu, tworzenie narzędzi diagnozy i kwalifikacji uczniów, prowadzenie monitoringu swoich działań, szerokiej współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym, efektywne promowanie osiągnięć naszych uczniów, dokumentowanie naszych działań w teczках zespołów przedmiotowych, ewaluacja programu jest tylko podłożem do wspierania uzdolnień.

W naszym przekonaniu nic nie moglibyśmy uczynić bez ogromnego zaangażowania nauczycieli, wielu dodatkowych godzin bezinteresownie poświęconych dzieciom, by wzbogacić ich wiedzę i przygotować do konkursów,

pielęgnować ich talenty i pobudzać pasję. Dobro dziecka i jego osiągnięcia warte są jednak każdego trudu. Wyjątkowe sukcesy uczniów w roku szkolnym 2011/2012 utwierdziły nas w przekonaniu, że warto rozwijać zainteresowania i uzdolnienia, i że nasza praca była potrzebna i efektywna.

Poniżej prezentujemy koncepcję Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów. Wypracowane szkolne rozwiązania systemowe programu są dużym wyzwaniem i podstawą działań nauczycieli z pasją na rzecz ucznia zdolnego.

## **SZKOLNY PROGRAM WSPIERANIA ZDOLNOSCI I TALENTÓW**

**Rok szkolny 2011/2012**

### **1. WSTĘP**

Poznanie intelektualnych możliwości dzieci należy do trudnych zadań, chociaż temu zagadnieniu poświęcona jest duża liczba publikacji. Rola nauczyciela w prawidłowym rozpoznawaniu i wyłanianiu uczniów zdolnych polega na bacznej obserwacji wychowanków pod kątem takich cech jak: sprawność uczenia się i działania, zdolność kojarzenia większej ilości faktów, logiczne myślenie, rozumienie szerokiego zakresu słów, umiejętność dobitnego wyrażania myśli. Dostrzeganie przez nauczyciela tych przejawów zdolności pozwala na dostosowanie procesu nauczania do indywidualnych możliwości ucznia, regulowanie tempa nauki, dobór odpowiednich metod i form pracy oraz odpowiednią organizację zajęć. Uczniowie zdolni postrzegani są przez nauczycieli jako wielkie indywidualności, na które można liczyć w konkursach, zajęciach pozalekcyjnych, a także w innych zadaniach szkolnych. To oni z entuzjazmem angażują się w dodatkowe prace, często podejmują zadania ponadprogramowe, przyjmują rolę asystentów nauczyciela, mają szeroki zakres wiedzy ogólnej, a przede wszystkim predyspozycje psychiczne sprzyjające rozwojowi zdolności.

### **2. KONCEPCJA PROGRAMU I SPOSÓB REALIZACJI**

Szkolny Program Wspierania Zdolności i Talentów obejmuje dwa etapy edukacyjne i realizowany będzie w okresie trzyletnim z możliwością modyfikacji w kolejnych latach szkolnych (wdrożenie programu – rok szkolny 2011/2012).



Adresatami programu są:

- uczniowie,
- dyrektor szkoły,
- wychowawcy i nauczyciele przedmiotu,
- nauczyciele świetlicy i nauczyciele biblioteki,
- pedagodzy szkolni,
- rodzice.

Program określa:

- charakterystykę i sposób realizacji,
- cele, metody i formy pracy (lekcyjnej i pozalekcyjnej) z uczniem zdolnym,
- sposoby identyfikacji zdolności,
- zasady obowiązujące w realizacji programu,
- podstawowe zadania dyrektora, wychowawców, nauczycieli, uczniów rodziców oraz obszary ich współpracy,
- podmioty wspomagające realizację programu,
- etapy wdrażania programu,
- rodzaj dokumentacji gromadzonej w szkole (szkolna baza danych),
- system promowania ucznia zdolnego i kryterium sukcesu.

Program zawiera sposób osiągnięcia celów kształcenia i zadań edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej poszczególnych przedmiotów. Zapewnia uczniom poznawanie również treści ponadprogramowych. Proponowane działania umożliwią szybszy rozwój uczniów. Wyposażą ich w większy zakres wiedzy zgodnie z poziomem rozwoju intelektualnego, zdolnościami, ukształtują twórcze i oryginalne myślenie.

Realizacja programu odbywać się będzie w trakcie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych takich jak: koła zainteresowań, zajęcia wynikające z organizacji pracy szkoły, zajęcia w ramach realizacji godzin z art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela oraz zajęcia z inicjatywy nauczyciela.

W toku realizacji programu przewiduje się współpracę z grudziądzkimi szkołami podstawowymi i gimnazjami, doradcami metodycznymi przedmiotów, Żandarmerią Wojskową, bibliotekami miejskimi, Centrum Edukacji Ekologicznej, Muzeum Grudziądzkim, Centrum Kultury Teatr, klubami sportowymi, Poligrafią KRD Grudziądz, Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w Warszawie w ramach Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci Zdolnych, PTTK Grudziądz, rodzicami, samorządem lokalnym i innymi instytucjami realizującymi zadania w zakresie pracy z uczniem zdolnym.

### 3. CELE PROGRAMU:

#### Cel główny

- wspieranie i rozwijanie uzdolnień przedmiotowych uczniów: humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych, artystycznych i sportowych.

#### Cele szczegółowe

- diagnozowanie szczególnych uzdolnień uczniów,
- kształtowanie osobowości, rozwijanie zainteresowań i talentów dzieci,
- wdrażanie uczniów do pracy samokształceniowej,
- przygotowanie do udziału w konkursach, turniejach, zawodach sportowych,
- podejmowanie współpracy i wymiana doświadczeń ze środowiskiem naukowym i oświatowym w zakresie pracy z uczniem zdolnym,
- doskonalenie form współpracy z rodzicami w zakresie wspierania rozwoju i talentów dzieci,
- współdziałanie z instytucjami i organizacjami realizującymi zadania w zakresie pracy z uczniem zdolnym.

### 4. PROCEDURY IDENTYFIKACJI UCZNIA ZDOLNEGO

Szkolnym Programem Wspierania Zdolności i Talentów objęci są uczniowie, którzy:

- w toku zajęć edukacyjnych wyróżniają się na tle zespołu klasowego (realizują zadania wykraczające poza podstawę programową),
- uczestniczą w konkursach szkolnych i pozaszkolnych o charakterze przedmiotowym i interdyscyplinarnym oraz osiągają znaczące sukcesy,
- mają udokumentowane osiągnięcia w dziedzinach pozaszkolnych (szachy, taniec, sport, modelarstwo, zaangażowanie społeczne i in.),
- wykazują zainteresowanie danym przedmiotem i chęć współpracy z nauczycielem w rozwijaniu swoich pasji.

Proponowane narzędzia identyfikacji i diagnozy uzdolnień:

- rozmowy z nauczycielami pierwszego etapu edukacyjnego o osiągnięciach i sukcesach uczniów promowanych do klas czwartych,
- wykorzystanie wskaźników znamionujących uzdolnienia (źródło: Eby J.W., Smutny J.F., *Jak kształcić uzdolnienia dzieci i młodzieży*, WSiP, Warszawa 1998),



- prowadzenie kart obserwacji uczniów,
- obserwacja ucznia na konkretnych zajęciach,
- przygotowywanie i przeprowadzanie testów osiągnięć szkolnych,
- nominacje nauczycieli na podstawie rozmów w ramach zespołów przedmiotowych,
- wywiady i konsultacje indywidualne z rodzicami,
- osiągnięcia w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych,
- oryginalne wytwory pracy uczniów.

## **5. METODY I FORMY PRACY Z UCZNIEM ZDOLNYM:**

### **► INDYWIDUALNE:**

Indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym na lekcji bez istotnego wykraczania poza nauczane treści odbywa się poprzez:

- przydzielanie dodatkowych zadań do wykonania w ramach omawianego tematu,
- prezentację opracowanych referatów tematycznie związanych z lekcją,
- powierzanie roli lidera grupy, asystenturę podczas zajęć,
- różnicowanie zadań kontrolnych i domowych,
- udzielanie pomocy koleżeńskiej uczniom z trudnościami w nauce,
- stwarzanie sytuacji problemowych, zachęcających uczniów do wyciągania wniosków i oceniania każdego pomysłu, samodzielnego układania zadań, rebusów, łamigłówek oraz zagadek,
- informowanie uczniów o nowinkach książkowych.

**Samodzielna praca ucznia nad zagadnieniami wykraczającymi poza program nauczania, wskazanymi przez nauczyciela:**

- pozalekcyjne konsultacje ucznia z nauczycielem,
- praca w oparciu o specjalnie przygotowane dla niego karty pracy i listy zadań,
- udzielanie uczniom, zakwalifikowanym do udziału w konkursach, wskazówek w rozwiązywaniu zadań z wykorzystaniem techniki komputerowej,
- spotkania z nauczycielem w przypadku problemów lub znalezienia informacji.

➤ **POZALEKCYJNE – GRUPOWE:**

- konkursy szkolne i międzyszkolne, treningi sportowe,
- zajęcia warsztatowe w kołach zainteresowań,
- włączanie uczniów w realizację projektów edukacyjnych,
- organizowanie wycieczek lokalnych, krajowych, zagranicznych oraz rajdów krajoznawczo-turystycznych,
- obserwacje, doświadczenia, pokazy, występy artystyczne, przygotowywanie inscenizacji,
- udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi, wystawach, koncertach, warsztatach, które odbywają się w muzeum i CK Teatr,
- zgłaszanie ucznia zdolnego do Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci (program pomocy wybitnie zdolnym) w Warszawie – udział w warsztatach, seminariach, obozach naukowych.

**6. ZASADY WDRAŻANIA PROGRAMU:**

**1. Zasada otwartości i dostępności** – otwartość zapewnia opiekę nad uczniem zdolnym na każdym etapie edukacji. Dostępność stwarza zainteresowanemu uczniowi możliwość rozwoju zdolności i talentów poprzez udział w różnych formach zajęć szkolnych i pozaszkolnych. Uczeń uzyskuje wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w procesie uczenia.

**2. Zasada współdziałania i ciągłości** – podmioty wspomagające realizację programu współpracują ze szkołą we wspieraniu uzdolnień i talentów ucznia na wszystkich etapach edukacji, nauczyciele współpracują ze sobą na zasadach partnerstwa i dialogu.

**3. Zasada systematyczności w procesie doskonalenia nauczycieli** – w szkole tworzone są warunki ciągłego rozwoju zawodowego w zakresie wiedzy i umiejętności pracy z uczniem zdolnym. Nauczyciele zobowiązani są do systematycznego doskonalenia zawodowego.

**4. Zasada wspomagania rodziców** – wspomaganie zainteresowanych rodziców w kierowaniu rozwojem uzdolnień i talentów dzieci poprzez dostęp do informacji i poradnictwa w tym zakresie.

## **7. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROGRAMU:**

### **ZADANIA DYREKTORA:**

- stwarzanie nauczycielom możliwości pogłębiania wiedzy w zakresie pracy z uczniem zdolnym, organizowanie szkoleń w ramach WDN tematycznie związanych z problematyką ucznia zdolnego,
- zapewnienie warunków do realizacji programu wspierania zdolności i talentów,
- promowanie nauczycieli pracujących z uczniem uzdolnionym i osiągających sukcesy.

### **ZADANIA KOORDYNATORA:**

- rozmowy z Dyrektorem (prezentacja idei programu, konsultacje w ramach realizacji programu),
- zainicjowanie powołania Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień i aktywna praca w zespole,
- prezentacja Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów podczas Rady Pedagogicznej,
- udział w doskonaleniach zawodowych w zakresie pracy z uczniem zdolnym i dzielenie się zdobytą wiedzą z Radą Pedagogiczną,
- koordynacja współpracy z grudziądzkimi szkołami,
- prowadzenie spotkań Zespołu Wspierania Uzdolnień,
- monitorowanie działań promowania uczniów zdolnych na terenie szkoły i poza nią.

### **ZADANIA ZESPOŁU WSPIERANIA UZDOLNIEŃ:**

- wspieranie koordynatora w podejmowanych działaniach w zakresie pracy z uczniem zdolnym,
- współpraca w zakresie modyfikacji Programu Wspierania Zdolności i Talentów,
- tworzenie narzędzi identyfikacji i diagnozy uzdolnień,
- przeprowadzanie ewaluacji, opracowanie wniosków oraz ocena realizacji programu.

### **ZADANIA WYCHOWAWCY:**

- kompletowanie dokumentacji o osiągnięciach szkolnych i pozaszkolnych w trakcie nauki w naszej szkole – przekazywanie na bieżąco istotnych informacji dotyczących uzdolnień uczniów koordynatorowi,

- analizowanie kart diagnozy zespołów klasowych,
- kontakt z pedagogiem szkolnym, jeśli wymaga tego sytuacja ucznia (uczeń zdolny, to niekiedy uczeń trudny),
- współpraca z rodzicami ucznia uzdolnionego.

#### **ZADANIA NAUCZYCIELI:**

- pogłębianie wiedzy na temat pracy z uczniem zdolnym poprzez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego,
- opracowywanie indywidualnych programów i planów zajęć, dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów uzdolnionych,
- udział w realizacji projektów edukacyjnych pogłębiających zainteresowania uczniów,
- wykorzystanie technologii komputerowej i informacyjnej w pracy z uczniem zdolnym,
- wdrażanie ucznia do pracy samokształceniowej i samodzielnego rozwiązywania problemów poprzez korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej,
- organizowanie konkursów szkolnych i międzyszkolnych,
- przygotowanie uczniów do udziału w konkursach na różnych szczeblach,
- przekazywanie informacji o sukcesach ucznia zdolnego dyrektorowi, radzie pedagogicznej i wychowawcy,
- promocja osiągnięć uczniów na terenie szkoły i poza nią,
- współpraca z Zespołem Wspierania Uzdolnień, rodzicami, wychowawcą i pedagogiem szkolnym,
- opracowywanie sprawozdań z podejmowanych działań i przekazywanie informacji o sukcesach uczniów przewodniczącym zespołów metodycznych do prowadzonej przez nich dokumentacji.

#### **ZADANIA PEDAGOGÓW:**

- aktywne współuczestniczenie w diagnozowaniu uzdolnień uczniów,
- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, nauczycielami i rodzicami,
- objęcie szczególną opieką uczniów zdolnych, których sytuacja emocjonalna tego wymaga.

#### **ZADANIA NAUCZYCIELI BIBLIOTEKI:**

- gromadzenie księgozbioru dotyczącego pracy z uczniem zdolnym i udostępnianie go nauczycielom i rodzicom,
- kompletowanie i udostępnianie materiałów opracowanych przez nauczycieli jako przykładów dobrej praktyki w zakresie pracy z uczniem zdolnym,
- współpraca z Biblioteką Miejską i jej filiami (Pedagogiczną) w Grudziądzu i Biblioteką Garnizonową,
- organizowanie tematycznych spotkań z ciekawymi ludźmi i przygotowywanie wystaw czytelniczych.

#### **ZADANIA UCZNIÓW:**

- uczestniczenie w zajęciach pozalekcyjnych z poczuciem odpowiedzialności za wyniki swojej pracy,
- udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, i dążenie do osiągnięcia sukcesu,
- samodzielne pogłębianie wiedzy i umiejętności z wykorzystaniem różnych źródeł informacji,
- udzielanie pomocy koleżeńskiej uczniom z trudnościami w nauce.

#### **ZADANIA RODZICÓW:**

- współpraca ze szkołą w celu podniesienia efektów kształcenia ucznia zdolnego,
- wymiana informacji na temat zainteresowań dziecka.

#### **8. SYSTEM PROMOWANIA UCZNIA ZDOLNEGO:**

- prezentacja sukcesów uczniów poprzez szkolne media: radiowęzeł, tablica ogłoszeń, szkolna strona internetowa,
- informowanie o sukcesach w lokalnych gazetach, telewizji kablowej,
- nagradzanie uczniów na szkolnych apelach: dyplomy, nagrody rzeczowe,
- zamieszczanie informacji o sukcesach szkolnych uczniów w kronice szkolnej,
- wpisywanie uwag pozytywnych w dzienniczkach lekcyjnych,
- pochwały na godzinach wychowawczych i zebraniach z rodzicami,
- wybór Noblisty Roku i Sportowca Roku,
- zgłaszanie uczniów do Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci.

## 9. ETAPY WDRAŻANIA PROGRAMU:

| Lp. | Etapy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Termin                                | Osoby odpowiedzialne                         |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------|
| 1.  | Powołanie koordynatora Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | sierpień 2011                         | Zespoły przedmiotowo-metodyczne              |
| 2.  | Powołanie Zespołu Wspierania Uzdolnień Uczniów.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | sierpień 2011                         | Zespoły przedmiotowo-metodyczne              |
| 3.  | Opracowanie Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | wrzesień 2011                         | Koordynator oraz Zespół Wspierania Uzdolnień |
| 4.  | Zaopiniowanie przez Radę Pedagogiczną Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów oraz włączenie go do zestawu programów szkolnych.                                                                                                                                                                                                                                                        | wrzesień 2011                         | Rada Pedagogiczna                            |
| 5.  | Przedstawienie założeń programu rodzicom podczas pierwszych zebrań oddziałów klasowych oraz oferty zajęć pozalekcyjnych.                                                                                                                                                                                                                                                                          | pierwsze zebrania oddziałów klasowych | Wychowawcy klas                              |
| 6.  | Realizacja zaplanowanych zadań w ramach programu:<br>– identyfikacja i diagnozowanie uczniów uzdolnionych,<br>– organizacja i uczestniczenie w formach wspierania uzdolnień,<br>– monitorowanie działań w zakresie wspierania uzdolnień,<br>– współpraca z rodzicami, środowiskiem, ośrodkami kulturalnymi, naukowymi, sportowymi, mediami, samorządem lokalnym,<br>– promocja osiągnięć uczniów. | okres realizacji programu             | Nauczyciele, Zespół Wspierania Uzdolnień     |
| 7.  | Dokumentowanie działań podejmowanych w ramach realizacji programu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | okres realizacji programu             | Rada Pedagogiczna                            |
| 8.  | Gromadzenie dokumentacji o uczniu zdolnym i jej systematyczna aktualizacja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | okres realizacji programu             | Przewodniczący zespołów przedmiotowych       |
| 9.  | Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie pracy z uczniem zdolnym.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | okres realizacji programu             | Dyrektor Szkoły, nauczyciele                 |
| 10. | Podsumowanie realizacji programu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | koniec roku szkolnego                 | Koordynator, Zespół Wspierania Uzdolnień     |



#### **10. OCZEKIWANE OSIĄGNIĘCIA W REALIZACJI PROGRAMU:**

- uczniowie odnoszą sukcesy na szczeblu miejskim, rejonowym, wojewódzkim, ogólnopolskim w konkursach, turniejach i zawodach sportowych,
- uczniowie wykazują postawy twórcze i większą samodzielność w rozwijaniu swoich zainteresowań i talentów,
- wzrosło zaangażowanie nauczycieli w pracy z uczniem zdolnym,
- upowszechnienie biuletynu osiągnięć przedmiotowych uczniów.

#### **11. EWALUACJA REALIZACJI PROGRAMU:**

- opracowywanie i analiza ankiet dotyczących pracy z uczniem zdolnym,
- analiza prac uczniów – testów, ćwiczeń, kart pracy,
- obserwacja pracy uczniów,
- oceny częściowe i roczne uczniów objętych szkolnym systemem wspierania uzdolnień,
- analiza udziału i sukcesów uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

Opracowały:

Danuta Krajewska, Ewa Łaszewska

Szkoła Podstawowa nr 5 w Grudziądzu